

Національний
університет
оборони
України

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
“КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС:
ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ”

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	081 Право
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська (англійська)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 год. (Л – 12 год., С – 14 год., Залік – 4 год.)
Курс/півріччя	2 курс
Лінк на дисципліну	https://adl.mil.gov.ua/login/index.php
Оригінальність дисципліни	Авторський курс
Ключові слова	Кримінально-правова політика, кримінальне процесуальне право в системі юридичних наук, наука кримінального права, наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень, теорія доказів у кримінальному процесі.
Викладач	АЛІЄВ Роман Вагіфович кандидат юридичних наук, доцент, начальник науково-дослідної лабораторії проблем правового забезпечення сектору безпеки і оборони інституту стратегічних комунікацій Сторінка в Orcid: https://orcid.org/0000-0002-4309-3652 Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: 1. Алієв Р.В., Панасевич Л.А., Прохоренко М.М., Шамрай Б.М. Кваліфікація злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, вчинених військовослужбовцями збройних сил Російської Федерації під час російсько-української війни. К: НУОУ, 2023. – 382 с. 2. Алієв Р.В., Возник М.В. Кримінологічне забезпечення правопорядку в Збройних Силах України. Міжнародний науковий журнал “Інтернаука” Серія: “Юридичні науки” № 1 (71) / 2024. С. 118-127. 3. Алієв Р.В., Беззубов Д.О., Возник М.В. Нормативно-правове

	<p>регулювання судово-експертної діяльності в Україні в умовах війни. DICTUM FACTUM. Державний університет інфраструктури та технологій № 2(16), 2024 С. 325-340.</p> <p>Підвищення кваліфікації:</p> <p>1. Курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників з питань освітньої діяльності. З 21.11.2022 по 21.12.2022 Національний університет оборони України імені Черняхівського. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК №07834530/006434-22 видане 21.12.2022 р.</p> <p>2. Курси підвищення кваліфікації з питань стратегічних комунікацій у сфері забезпечення національної безпеки та оборони (ОМ-НБО). З 28.02.2024 по 05.03.2024. Національний університет оборони України. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СПК № 07834530/010053-24 видане 06.03.2024 р.</p> <p>Контактні дані: e-mail: militar@ua.fm</p>
<p>Компетентності, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:</p>	<p>СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.</p> <p>СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.</p> <p>СК08. Здатність проводити дослідження правового регулювання у сфері права національної безпеки та військового права, правового забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції.</p>
<p>Запланований результат:</p>	<p>РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.</p> <p>РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.</p> <p>РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.</p> <p>РН12. Аналізувати тенденції розвитку права національної безпеки, військового права та військового законодавства, визначати перспективні напрями науково-правових досліджень.</p>
<p>Чому дисципліна для мене є важливою/корисною/актуальною?</p>	<p>Я отримаю фундаментальні знання з найбільш актуальних проблем застосування кримінального законодавства як по Загальній, так і по Особливій частинах кримінального права, а також кримінального процесуального права.</p>
<p>Які знання я отримаю?</p>	<p>Знання: методологічних проблем кримінально-правових досліджень в Україні; щодо визначення ролі кримінальної політики держави у сфері боротьби із суспільно-небезпечними діяннями; основних вчень про кримінальне правопорушення; методологію вчень про кримінальну відповідальність та покарання; методологічних питань Особливої частини</p>

	кримінального права України; актуальних проблем кримінального процесу України; особливостей порядку здійснення кримінального провадження в системі кримінального процесу; проблем особливого режиму кримінального провадження в умовах воєнного стану; особливостей співробітництва з Міжнародним кримінальним судом.
Які вміння я розвину?	Застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу проблем кримінального права та кримінального процесу в роботі органів досудового розслідування, прокуратури і суду; приділяти увагу дослідженню методологічних проблем формування правових понять і категорій, що відображають відповідні явища соціально-правової реальності; ефективно використовувати положення закону про кримінальну відповідальність та кримінального процесуального законодавства при кваліфікації кримінальних правопорушень; ставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення проблемних ситуацій, пов'язаних із застосуванням органами досудового розслідування, прокуратури і суду норм кримінального і кримінального процесуального права; обґрунтовувати рішення щодо оцінки діяння з ознаками кримінальних проступків і злочинів та приймати рішення щодо порушення кримінального провадження.
Що мене очікує?	Отримання наукових знань щодо актуальних проблем застосування кримінального законодавства як по Загальній, так і по Особливій частинах кримінального права, а також кримінального процесуального права.
Якого результату я досягну?	Можу бути спроможний: розуміти методологічні проблеми пізнавальної діяльності, зокрема, в сфері боротьби зі злочинністю кримінально-правовими засобами, серед яких головне місце займають питання вибору й меж використання методологічного інструментарію в кримінально-правових дослідженнях.
Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?	Під час проведення наукових досліджень. Під час обговорення відповідних тем на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, нарадах, дискусіях, суперечках тощо. У майбутній науково-педагогічній (науковій) діяльності
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Методологічні проблеми кримінально-правових досліджень в Україні. Л. Тема 1. Заняття 1. Основні положення методології науки кримінального права. С. Тема 1. Заняття 2. Кримінальне право як галузь права. Тема 2. Кримінальна політика держави у сфері боротьби із суспільно-небезпечними діяннями. Л. Тема 2. Заняття 1. Наукові основи кримінально-правової політики. С. Тема 2. Заняття 2. Методологічні проблеми джерел кримінального права. Тема 3. Основи вчення про кримінальне правопорушення. Л. Тема 3. Заняття 1. Теоретичні проблеми вчення про кримінальне правопорушення (злочин). С. Тема 3. Заняття 2. Проблеми регламентації об'єктивних та суб'єктивних ознак складу кримінального правопорушення. Тема 4. Методологічні вчення про кримінальну відповідальність та покарання. Л. Тема 4. Заняття 1. Кримінальна відповідальність та її підстави. С. Тема 4. Заняття 2. Законодавча система видів покарань. Тема 5. Методологічні питання Особливої частини кримінального права

	<p>України. Л. Тема 5. Заняття 1. Поняття і система Особливої частини кримінального права. С. Тема 5. Заняття 2. Спеціальні положення кваліфікації кримінальних правопорушень. Тема 6. Актуальні проблеми кримінального процесу України. Л. Тема 6. Заняття 1. Актуальні проблеми реалізації загальних засад кримінального провадження. С. Тема 6. Заняття 2. Актуальні питання доказів і доказування у кримінальному провадженні. Тема 7. Особливі порядки кримінального провадження в системі кримінального процесу. Л. Тема 7. Заняття 1. Особливі порядки кримінального провадження в Україні. С. Тема 7. Заняття 2. Особливості міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Залік</p>
<p>Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. Прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text. 2. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 22, ст.303) від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text. 3. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 17, ст.71) від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text. 4. Закон України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.194) від 24 березня 1999 року № 548-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-XIV#Text. 5. Закон України “Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України” від 24.03.1999 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999. № Ст. 197. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text. 6. Закон України “Про судову експертизу” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 28, ст.232). 25 лютого 1994 року № 4038-XII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12. 7. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131) від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text. 8. Кримінальний процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88) від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text. 9. Цивільний процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492) від 18 березня 2004 року № 1618-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text. 10. Господарський процесуальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 6, ст.56) від 6 листопада 1991 року № 1798-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text. 11. Кодекс адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446) від 6 липня 2005 року № 2747-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text.

	<p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <p>1. Карпенко М. І. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини) : наук. –метод. посіб. / М. І. Карпенко ; за заг. ред. В. К. Матвійчука. – Х. : Право, 2016. – 316 с.</p> <p>2. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції / О. В. Ус. – Харків : Право, 2018. – 368 с.</p> <p>3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. і допов. К.: ВД “Дакор”, 2018. 1360 с.</p> <p>4. Панов М. І. Проблеми методології науки кримінального права : вибр. наук. пр. / М. І. Панов ; [уклад.: Г. М. Анісімов, В. В. Гальцова ; передм. О. В. Петришина, В. І. Борисова]. – Харків : Право, 2018. – 472 с.</p> <p>5. Військове право : підручник / за ред. І. М. Коропатніка, І. М. Шопіної. Київ: Алерта, 2019. – 648 с.</p> <p>6. Військове право України: підручник / кол. авторів І.В. Авдошин, А.М Бережний, П.П. Богуцький, О.О. Гайдулін та ін.; за заг. ред. А.М. Колодія, О.В. Кривенка, В.Й. Пашинського. - К.: НУОУ, 2019. – 545 с.</p>
<p>«Правила гри»</p>	<p>З боку викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення потреб та запитів здобувачів; – подання актуального й необхідного матеріалу; – наповнення дистанційного курсу на платформі Moodle; – дотримання андрогогічної справедливості, норм та принципів андрогогічної етики, відкритість і щирість у спілкуванні; – забезпечення позитивної й творчої атмосфери на навчальних заняттях. <p>З боку здобувача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – готовність навчатися, розвиватися і змінюватися; – відвідування навчальних занять; – опрацювання лекційного матеріалу; – якісна підготовка до семінарських занять; – доброзичливість, відкритість, щирість, готовність до конструктивної критики; – оригінальність, креативність, ініціативність; – дотримання академічної доброчесності.
<p>Академічна мобільність</p>	<p>Здобувачу освіти гарантується право на академічну мобільність, яка здійснюється відповідно до угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями. А також відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО, доступом до спільних освітньо-наукових проєктів (ERASMUS+, DEEP UKRAINE Programme), та залученням до міжнародних конференцій.</p>
<p>Додатково</p>	<p>Детальнішу інформацію про “Кримінальне право та процес: доктринальні та практичні проблеми” наведено в робочій програмі навчальної дисципліни.</p>